

OBEC POLERADY

Sv. Jan Nepomucký

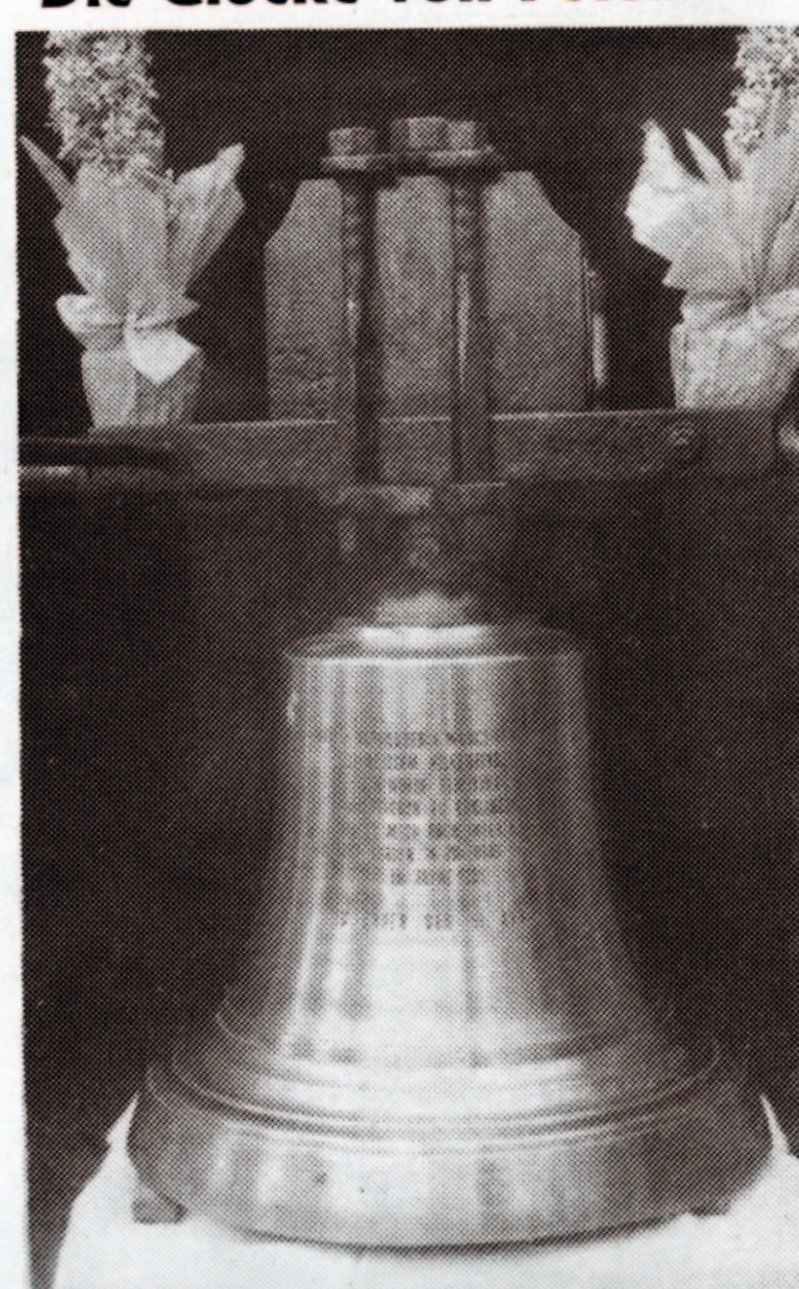

Socha Sv. Jana Nepomuckého stála severně od obce nalevo u cesty směrem na zaniklou obec Židovice. Sv. Jan Nepomucký je původní patron obce Polerady (od roku 1922 je druhým patronem obce Sv. Prokop). Socha stála na uvedeném místě již před rokem 1854. Na zadní straně je zřejmý původní nápis „Seeman“, což je jméno Židovického faráře, který působil na Židovické faře do uvedeného roku, kdy faru předával svému nástupci Antonínu Fritschovi.

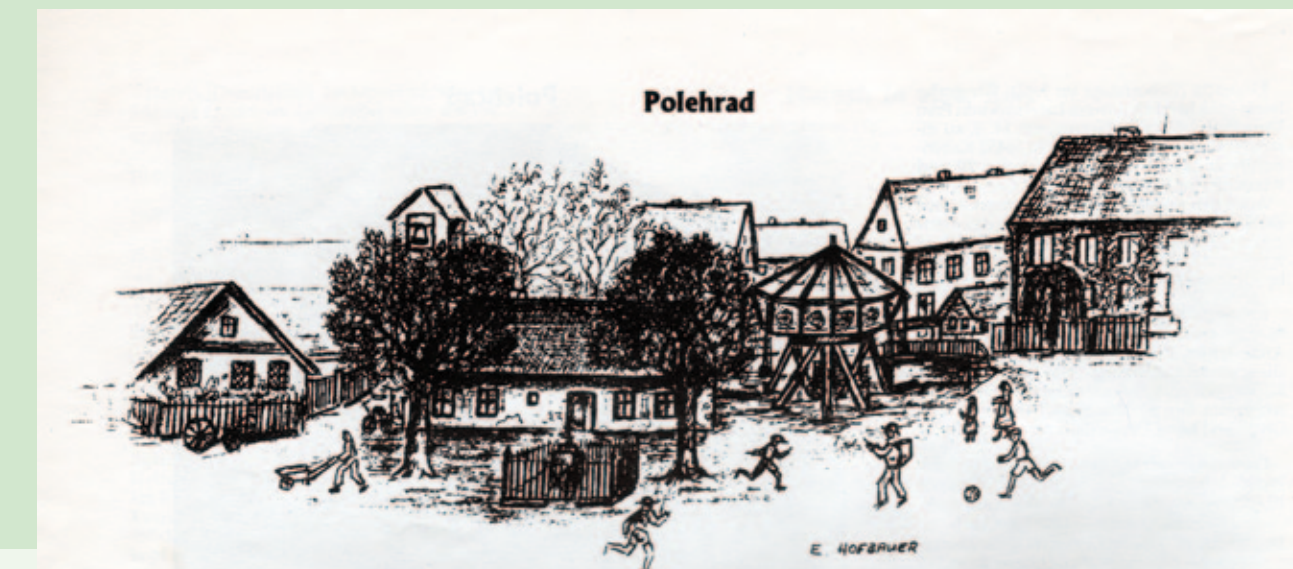
Do současnosti z díla zbyly jen rozvaliny, které se podařilo sestavit do dnešní podoby jen s velkým restaurátorským úsilím. S pomocí místních občanů a firmy Kaliba&Hájek bylo dílo vztyčeno do dnešní podoby v září 2011. Původní je podstavec zatímco samotná socha je kopií díla z Korozluckého zámku. Z následujících obrázků je patrný původní stav a postup prací při renovaci.

Die Glocke von Polehrad

Zvon z Poleradské „Hasičárny“

Náves s kovárnou, hasičskou zbrojnicí, starou školou a křížkem – náčrt z počátku 20. století.

Prostor kolem sochy patří k nejlépe historicky popsáným a nejzajímavějším místům v Poleradech. Zde v těchto místech stála první Poleradská škola, ve které se učilo v letech 1810 až 1878. Předtím chodily děti do nedalekých Židovic.

Jednalo se o jednotřídní školu, která byla v roce 1847 rozšířena. Budova měla popisné číslo 42. Škola měla malou věžičku a v ní byl zvon. V kopuli věžičky se v roce 1878 našla pamětní kapsle s německým nápisem „Den Nachkommen zur Kenntnis“ – naším potomkům na vědomí. Pamětní list, který se nedochoval, sepsal místní učitel Jan Wohanka, který zde v letech 1839 až 1878 působil a jehož syn Josef je slavným rodákem z Polerad.

V roce 1878 byla tato stará škola obcí prodána místnímu kupci, který zde provozoval svůj obchod až do roku 1929. Poté byla budova prodána místnímu sedlákově Jaworkovi - č. p. 14, který zde zřídil ubytovnu pro sezonní dělníky – dle místních tzv. Poustka. Dnes již budova neexistuje, nicméně stála ještě začátkem 50-tých let.

Zvon ze staré školy byl přestěhován do později zbudované hasičské zbrojnice, která je dalším zajímavým objektem, který stál v těchto místech - v prostoru dnešní nové hasičské zbrojnice. Z obrázků je zřejmé jak původní hasičská zbrojnice vypadala a kde stála.

Polerady mají svého slavného rodáka v osobě Josefa Wohanky (1842-1931), který pocházel z učitelské rodiny a narodil se právě v domě č. p. 42 – škole, která stála v těchto místech. Rodina v Poleradech bydlela již v 18. století a o učiteli jménem Wohanka z Polerad je pojednáváno výše. Josef Wohanka se ze skromných poměrů rodiny venkovského učitele vypracoval mezi českou podnikatelskou a společenskou elitou 1. republiky. Jméno Wohanka bylo synonymum pro drezíny – viz. foto. Wohanka proslul též jako šlechtitel řepného semene. Byl mmj. poslancem Českého sněmu a v r. 1891 náměstkem nejvyššího maršálka zemského a prezidentem Obchodní a živnostenské komory.

Za jeho presidentství bylo vystavěno Umělecko-průmyslové muzeum v Praze. Roku 1899 ho císař jmenoval doživotním členem panské sněmovny a později mu byl udělen šlechtický titul Rytíř. Josef Wohanka zemřel dne 2. ledna 1931 ve věku 89 let a pochován je na Vyšehradě.

Firma Wohanka vyráběla mmj. Dreziny

Josef Wohanka (1842 - 1931)

Narodil se 2. listopadu 1842 v severočeských Poleradech. Po ukončení realky v Mostě odešel do Prahy, kde navštěvoval nedělní školu a vyučil se obchodním příručím. Roku 1861 nastoupil do velkoobchodu Hammer, kde působil jako disponent.

Roku 1866 založil firmu Wohanka a Brosch, později změněnou na Wohanka a spol. Obchodovala s kůžemi, cukrovarnými stroji, řepnými semeny a drezínami. Kromě podnikání se Josef Wohanka aktivně účastnil veřejného života. Stál v čele Obchodní živnostenské komory, byl poslancem i náměstkem maršálka. Zemřel 2. ledna 1931.

Dalšími zajímavými objekty jsou bývalá kovárna č. p. 12 a jeden z největších statků v Poleradech č. p. 14, který byl v 90-tých letech přestavěn na bytový dům. Fotografie znázorňují stav před a po rekonstrukci.

Objekt (č. p. 14) před a po rekonstrukci

Objekt č. p. 14

Jeden z největších statků v obci. Prvním majitelem byl Josef Weidner a v roce 1924 přešel statek do vlastnictví statkáře Jaworka. Raritou v tomto statku byla dnes již neexistující obrovská stodola s kulatou střechou.

Bývalá obecní kovárna – č. p. 12.

Budova byla postavena obcí na obecním pozemku již v roce 1701. Ke kovárně patřilo několik polí a malé hospodářství. Později se dostala do soukromých rukou a během staletí měnila majitele, přičemž docházelo k dílčím rekonstrukcím. Zásadní nedávná rekonstrukce proběhla na poslední chvíli. Na následujících obr. je zřejmý stav před a po rekonstrukci.

Bývalá obecní kovárna (č. p. 12) před a po rekonstrukci

